

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a fél neve (fél címe, ügyintéző: ... jogtanácsos) által képviselt alperes neve alperes ellen kártalanítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 30. napján kelt 39.P.24.286/2015/35. számú ítélete ellen az alperes részéről 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - a felperesnek 10.000 (Tízezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 19.200 (Tizenkilencezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 1980-ban, a születésekor részesült transzfúzióban. HCV fertőzöttségét 2015. január 29-én diagnosztizálták, nála idült, előrehaladott, sok éve tartó vírusos C típusú hepatitis fertőzöttséget állapítottak meg. Interferonmentes gyógyszeres kezelésben részesítették. 2016. február 22-i laboreredménye alapján a HCV RNS nem volt kimutatható, ekként gyógyultnak tekinthető; laboreredményei alapján előrehaladott májbetegsége lassú, fokozatos javulása prognosztizálható. A 2016. szeptemberi vizsgálatok a máj közepes fokú kötőszövetes elfajulását mutatták, májelzsírosodás nem volt kimutatható. A felperest a fertőzöttség ténye negatívan érintette, állapota azonban pszichoterápiás kezelést nem igényelt. Állapotának szinten tartásához különböző gyógyhatású készítmények szedése, valamint májkímélő diéta tartása indokolt. A felperes emiatt vitaminokat, máriatövis készítményt szed és májvédő teákat iszik. Családjától eltérően étkezik, külön főz magának, kímélő, tartósítószer és kémiai adalékanyagoktól mentes élelmiszereket fogyaszt.

A felperes keresetében 5.000.000 forint nem vagyoni kára megtérítését kérte. Vagyoni kártérítés címén 2015. október 15-től havi 30.000 Ft járadékot igényelt. A járadék a gyógyszerek, gyógyhatású készítmények havi 8.000 forintos, a diéta többletköltsége havi 20.000 forintos és a tisztítószeres többletköltsége havi 2.000 forintos összegből tevődik össze.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperes HCV fertőzését az 1980-ban történt transzfúzió okozta, vitatta továbbá a nem vagyoni kártérítés és a vagyoni kártérítés összegét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest 4.500.000 forint és annak 2015. október 15-étől a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, továbbá 2015. október 15-étől minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 20.000 forint járadék megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A járadékra vonatkozó rendelkezést előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Rendelkezett a perköltség, az illeték, valamint a szakértői költség viseléséről.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a felperes fertőződése bizonyossággal megállapítható valószínűséggel az 1980-ban történt transzfúzióval következett be. A vagyoni kárigényt részben alaposnak találta, elfogadta a dietetikus véleményt, miszerint indokolt a felperes részére májkímélő diéta tartása, amely a teljes tünet- és panaszmentes szakaszokban is része lehet egy esetleges állapotromlás megakadályozásának vagy késleltetésének. Figyelembe vette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes, bár gyógyultnak tekinthető, a máj közepes fokú kötőszövetes elfajulása miatt, jelenlegi állapota is indokolja diéta tartását. Megállapította, hogy a felperes által tartott diéta összhangban van a HCV fertőzés esetén ajánlott étrenddel; ennek többletköltsége 8.121 Ft, amely nem tartalmazza az egyéb gyógyhatású készítmények, vitaminok és májvédő teák árának összegét. Figyelemmel volt arra is, hogy a felperesnek korábban nem merült fel költsége a fertőzöttsége miatt fogyasztott vitaminok és gyógyhatású készítmények folytán. Az elsőfokú bíróság elfogadta, hogy a felperes és családja fokozottan ügyel a higiénés szabályok betartására, ezért több tisztítószerrel használnak a háztartásban, mint korábban. A bizonyítékokat értékelve az elsőfokú bíróság az étkezés többletköltségeként havi 10.000 forintot, a higiénés és tisztítószerek többlethasználata miatt 2.000 forintot, míg a vitaminok és gyógyhatású készítmények fogyasztása miatt 8.000 forintot tartott indokoltnak. A nem vagyoni kártérítés körében értékelte a felperes személyiségében mutatkozó változásokat, és a bizonyítékok alapján 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítést talált alkalmasnak a felperest ért hátrányok enyhítésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, és kérte a járadékigény elutasítását. Álláspontja szerint a felperesnek ajánlott étrend többletköltséggel nem jár, ugyanis az idült HCV betegség esetén speciális diéta tartása általában nem szükséges, csupán a potenciálisan májkárosító hatású anyagokat kell kerülni. A felperes esetében tehát "diétának" a mindenki számára javasolt normál egészséges táplálkozás tekinthető, szigorú alkoholtilalommal kiegészítve; külön ásványi anyagok, vitaminok bevitelére orvosiilag nem indokolt, a fokozott fertőzéshajlam, így pl. az interferon kezelés időtartama alatt, elfogadott és ajánlott. Álláspontja szerint az egészséges felnőtt étrendjének összköltségét a felperes étrendjének költsége nem haladja meg. Hivatkozott arra, hogy a megváltozott étrend költségelemzésére az elsőfokú bíróság bizonyítást nem folytatott le, mérlegelési jogkörét kiterjesztően alkalmazta, nem kötelezte a felperest bizonyításra. Álláspontja szerint napi fél kilogramm friss zöldség, gyümölcs fogyasztásával a szükséges ásványi anyag és vitaminellátottság biztosítható; a túlzott ásványi anyag és vízdús vitaminbevitel fölösleges. Nem létezik olyan táplálék kiegészítő szer vagy étrend, mely a májat a hepatotoxikus agensekkel szemben megvédené. A májvédő készítmények gyógyhatása hepatitis C-vírus fertőzöttség esetében nem igazolt, a máj kímélete szempontjából minél kevesebb készítmény szedése javasolt. Rámutatott arra, hogy a felperes e járadékelem szükségességét és a költségek felmerülését nem igazolta. Hangsúlyozta, mivel a hepatitis C-vírus szinte kizárólag vér útján terjed, a havi 2.000 forint járadék a plusz tisztítószerek alkalmazása miatt, ellentmondásos.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint a járadékigény megalapozottságát a rendelkezésre álló bizonyítékok - a

szakvélemény, a dietetikus szakkonzulens véleménye, a felperesi előadás, a tanúvallomás és az orvosi iratok - alátámasztották, és figyelemmel kell lenni arra is, hogy forintra pontosan nem lehet minden összeget meghatározni. Hangsúlyozta, hogy az alperes a dietetikus szakértői vélemény kiegészítését nem kérte, csupán maga adott elő egy szakvéleményt, amit a perben peres félként nem tehet meg. Kiemelte: a bíróságnak más ügyekből hivatalos tudomása van a májbetegnek diétájának a költségéről.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes nem vagyoni kárigényét elbíráló rendelkezése jogerőre emelkedett, e rendelkezést a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata nem érintette [a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 228. § (4) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett tényállást a szükséges mértékben feltárta, abból helytálló jogi következtetést vont le; a Fővárosi Ítéltábla a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések helytálló alkalmazásával meghozott ítéleti döntésével is egyetértett, kifejezetten a fellebbezésben foglaltakra tekintettel emeli ki a következőket.

A káresemény bekövetkezése időpontjában hatályos 1972. évi II. törvény (Eütv.) 58. § (3) bekezdése értelmében, ha a gyógyszer összetétele és minősége megfelel a Gyógyszerkönyvben, illetőleg a törzskönyvezés (nyilvántartásba vétel) alkalmával megállapított előírásoknak, és ennek ellenére alkalmazása folytán az állampolgár egészségében vagy testi épségében előre nem látható károsodást szenvedett, megrokkant vagy meghalt, őt, illetőleg az általa eltartott hozzátartozóit az állam kártalanítja. A kártalanításra a 22. §-ban foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

A szervezetbe gyógyítás céljából juttatott vér, illetve vérkészítmény az állam kártalanítási felelőssége szempontjából azonos elbírálás alá esik a gyógyszerrel, ezért a vértranszfúzió során kapott hepatitis C vírusfertőzés miatt fennáll az alperesnek az Eütv. 58. § (3) bekezdésén alapuló objektív kártalanítási kötelezettsége.

Az Eütv. 22. § (2) bekezdés első mondata szerint a kártalanítás módjára és mértékére a Polgári Törvénykönyvnek a kártérítésre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni. A felperes ezért a kár bekövetkeztekor hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 355. § (1) bekezdése alapján követelheti a károkozás következtében a vagyonában beállott vagyoni és - a nem vagyoni hátrány ellensúlyozásához szükséges - nem vagyoni kára megtérítését.

A felperes vagyoni kártérítési igényével összefüggésben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok okszerű és helyes mérlegelésével állapította meg - vagyoni kártérítésként - a májkímélő diéta többletköltsége, a gyógyszerköltség, és tisztítószerek többletköltsége címén járó járadék összegét. Nem fogadható el az alperesnek a májkímélő diétával összefüggésben tett hivatkozása, miszerint az idült HCV betegségben szenvedő felperesnek ajánlott étrend azért nem jár többletköltséggel, mert az esetében szükséges diéta - kiegészülve a szigorú alkohol, valamint a potenciálisan májkárosító hatású anyagok fogyasztásának tilalmával - megegyezik a mindenki számára javasolt normál egészséges táplálkozással. Az alperes fellebbezési érvelésével szemben a dietetikus szakkonzulens véleménye alapján egyértelműen megállapítható, hogy az előrehaladott májbetegség lassú, fokozatos javulása, illetőleg a megfelelő közérzet fenntartása érdekében a felperes jelenlegi állapotában is szükséges a májkímélő diéta tartása, ami - az önként vállalt vegetáriánus és tejtermék mentes táplálkozás figyelmen kívül hagyása mellett is - többletköltséggel jár. Az alperes fellebbezési hivatkozásával kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla kiemeli: a hosszú

időszakon keresztül és rendszeresen felmerülő többletköltségek megtérítésére irányuló kártérítési igény természetéből eredően nem várható el a felperestől, hogy minden vásárlásról számlát mutasson fel. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok - a kirendelt orvosszakértő, a dietetikus szakkonzulens és a felperes házastársának tanúvallomása - és a felperes személyes előadása alapján, a bizonyítékokat a maguk összességében értékelve [régi Pp. 206. § (1) bekezdés] helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a zsírszegény, fűszerektől, tartósítószerrel vagy egyéb kémiai adalékanyagtól mentes, szénhidrátban, vitaminban és teljes értékű fehérjében gazdag étrend összeállítása, illetőleg az a körülmény, hogy a felperes külön főz magára - a felperes korábbi étkezési költségeihez képest - havi 10.000 forint többletköltség megállapítását indokolja.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a vitaminok és gyógyhatású készítmények szükségességével kapcsolatosan kifejtett álláspontjával is. A felperes ugyanis a hepatitis C vírusfertőzöttsége miatt, az állapota szinten tartása, illetőleg egészsége megőrzése érdekében szed különféle vitaminokat, máriatövis készítményt és iszik májvédő teákat. Az e címen felmerült többletköltségként megállapított 8.000 forint nem tekinthető eltúlzottnak, e többletköltségnek az alperesre történő áthárítása ugyancsak indokolt.

Elfogadható emellett az is, hogy a felperes a környezete és a családtagjai egészségének megóvása érdekében különös figyelmet fordít a higiéniai előírások betartására. Ebből következően a tisztítószeres használata kapcsán felmerült többletkiadás járadék formájában történő megállapítása is indokolt, az elsőfokú bíróság által - a bírói gyakorlatra is figyelemmel - megítélt havi 2.000 forint nem eltúlzott.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság által - az előzőekben írt szempontok figyelembevételével - megállapított összesen havi 20.000 forint járadék összegének a leszállítását nem látta indokoltnak.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokaira utalással - a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes a sikertelen fellebbezése következményeként köteles a másodfokú eljárásban is irányadó régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes részére a jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében afa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére.

Az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket az alperes illetékmentességére [Itv. 5. § (1) bekezdés a) pont] tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. május 11.

. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró

Dr. Csordás Csilla s.k.
bíró